

H. C. ANDERSEN PÅ DE ÆLDSTE KLASSETRIN

AT TURDE SÆTTE FODEN I KLEMME I DØREN

Hvilke eventyr kender du?

Hvilke eventyr holder du mest af?

Hvorfor holder du mest af dem?

Hvad synes du kendetegner et H. C. Andersen-eventyr?

Det kongelige Biblioteks oversigt over H.C.Andersens samlede eventyr, ordnet alfabetisk:

<http://www.kb.dk/elib/lit/dan/andersen/eventyr.dsl/listalfa.htm>

Denne hjemmeside har en fin oversigt over værker, digttitler, førstelinjer, søgning, populære digte, portrætter, en biografi og en oversigt over samtidige forfattere og desuden links:

<http://www.kalliope.org/ffront.cgi?fhandle=andersen>

PLANLÆGNINGS- OG EVALUERINGSOVERSIGT

Aktiviteter	Fælles Mål – danskfaglige	Elevernes alsidige personlige udvikling
Hvilke eventyr kender du?	<i>Bruge talesproget forståeligt, klart og varieret i samtale</i>	I fællesskab at finde klassens samlede H.C.Andersen-bagage – klassens H.C.Andersen-kulturskat
Hvilke eventyr holder du mest af?	-	-
Hvorfor holder du mest af dem?	<i>Udtrykke fantasi, følelser, tanker ... i en sammenhængende ... form</i>	-
Hvad kendetegner et H.C.Andersen-eventyr?	<i>Udtrykke ... erfaringer og viden i en sammenhængende ... form Have indsigt i forskellige genrer</i>	-

Historien om en Moder (1848)

DEL 1

Omkring ”Historien om en Moder”

Biografisk viden om H. C. Andersens eget forhold til sin mor kan hentes her:

<http://www.kb.dk/elib/mss/hcabio>. Her findes det eneste eksisterende brev fra H.C.Andersen til hans mor, brev nr. 70b fra 1831 (først fundet i 2002/2003). Det kan hentes både i den originale håndskrevne version og i almindelig teksbehandlingsform.

DEL 2

Lav din egen illustrerede udgave af ”Historien om en Moder”

Teksten kan hentes her:

<http://www.kb.dk/elib/lit/dan/andersen/eventyr.dsl/hcaev042.htm>

Lav ud fra de kortfattede syn som ses i brønden en beskrivelse i H.C.Andersens fortællestil af de to unge mænds liv

Læg dem ind som hypertext:

<http://www.kb.dk/elib/lit/dan/andersen/eventyr.dsl/hcaev042.htm>

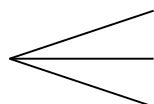
Oplæsning

Del teksten op i mindre dele. En del til hver elev. Lad dem forberede/øve læsning ud fra Dansk lærerforeningens højt læsningsanvisninger til mosaiklæsning:

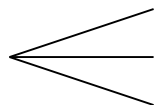
http://www.dansklf.dk/multimedia/02_2003_side_11.pdf

Gør sætningen færdig

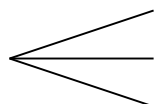
En mor er

Kærlighed er

Moderkærlighed er

DEL 3

Afsluttende klassesamtale

Læs 1. Kongebog 3,16ff. Her fortælles om Kong Salomon der afsagde dom i en sag mellem to skøger, der stredes om retten til et barn de begge gjorde krav på. Salomons dom gik ud på at barnet skulle skæres i to stykker så kunne de hver få en halvdel. Da den ene af kvinderne så sagde at hun hellere helt ville give afkald på barnet, blev kongen klar over, hvem af de to, der virkelig var barnets mor.

Biblen fremhæver meget stærkt Salomons store visdom: ”Han var visere end alle andre og fra alle Jordens folk kom man for at lytte til Salomons visdom”, 1. Kongebog 4,29-34 *

Drøft GT's og H.C.Andersens forståelse af moderkærlighed.

* ”Bevingede ord fra biblen”, Hans-Eric Holger, 1973

PLANLÆGNINGS- OG EVALUERINGSOVERSIGT

Aktiviteter	Fælles Mål – danskfaglige	Elevernes alsidige personlige udvikling
DEL 1		
Omkring ”Historien om en Moder”	<i>Søge information på forskellige måder og i forskellige medier</i>	Eleverne søger i fællesskab i Det kongelige Biblioteks elektroniske arkiver
DEL 2		
Lav din egen illustrerede udgave af ”Historien om en Moder”	<i>Udtrykke sig i billeder ... i mere komplekse produktioner ... i en form, der passer til situationen ...</i>	En fortolkende, praktisk og kreativ tilgang
Lav ud fra de kortfattede syn som ses i brønden en beskrivelse i H.C.Andersens fortællestil af de to unge mænds liv	<i>Vælge den fiktive ... genre, der passer bedst til skriveformålet</i>	En anden måde at lægge meddigtningen ind i teksten på
Oplæsning	<i>Bruge kropssprog og stemme som udtryksmiddel afpasset efter genre og kommunikationsform Læse op ... i fortolkende og dramatisk form</i>	I oplæsning ligger der en tolkning
Gør sætningen færdig	<i>Vurdere og perspektivere værdier og værdiforestillinger</i>	Værdiforestillingerne ses i en sammenhæng med eventyret og klassekammeraternes værdiforestillinger
DEL 3		
Afsluttende klassesamtale	<i>Bruge talesproget forståeligt, klart og varieret i samtale Udtrykke fantasi, følelser, tanker, erfaringer og viden i en sammenhængende ... form</i>	Det værdifulde ved i det mundtlige fællesskab at afrunde et tekstarbejde sammen

”Der er Forskjel”

Del 1

Udvælg et betydningsfuldt sted i teksten/en betydningsfuld sætning og forklar hvorfor du har valgt netop dét sted/dén sætning

Del 2

Tingseventyr

Karakteregenskaber rendyrkes og udstilles. Hverdaglige miljøer bliver ramme om dramatik og store følelser. Eventyr fortælles fra tingenes perspektiv. Antropomorferede genstande.*

Hvad er menneskeligt?

Hvilke følelser og holdninger repræsenterer det menneskelige?

Hvad repræsenterer børnene?

Hvad repræsenterer den gamle kone?

Hvorfor vælge H.C.Andersen disse to ældre til at kunne se mælkebøttens værdi?

Hvad er solstrålens funktion?

Lad eventyret blive genfortalt fra mælkebøttens synsvinkel i de 3 sidste afsnit.

Hvad sker der?

Udskift de 25 adjektiver i 1. afsnit med synonymer

Ændrer afsnittet karakter? I givet fald på hvilke måder?

Hvor kommer H.C.Andersen selv til syne i eventyret? Hvorfor?

Sammenlign med andre H.C.Andersen-eventyr. Hvilke forskelle og ligheder er der i forhold til ”Der er Forskjel”

Louis Jensens novellesamling ”Den strandede mand” inddrages. Et afsnit vælges ud til nærlæsning og sammenligning

Miniteater

Lav en nutidig forestilling/historie om det samme motiv. Det skal være et tingseventyr.

DEL 3

Afsluttende klassesamtale

Hovmod (stolthed) – en af de 7 dødssynder. De øvrige, fastlagt inden for munkeideologien, er: gerrighed, utugt, misundelse, frådseri, vrede og sløvsind/dovenskab. Stolthed regnes for den grundlæggende synd.*

En plads til alle? - Kristendommen og romantikken inddrages til belysning af eventyret.

”Der er Forskjel” – eller er der forskel. Bennetonreklamer inddrages*

* Fremført på konference d. 10.5.2003, Center for Børnelitteratur

* Der findes en velskrevet og overskuelig bog herom - Jan Lindhardt: De syv dødssynder, Rosinante 2001. Bogen har også middelalderlige illustrationer med af Hieronymus Bosch og Peter Bruegel.

* Kan bl.a. findes i Asger Liebst: ”Reklamedrøm”, Dansklf. 1992.. Forhandles på Kunstmuseet Trapholt, Kolding, <http://www.trapholt.dk>

PLANLÆGNINGS- OG EVALUERINGSOVERSIGT

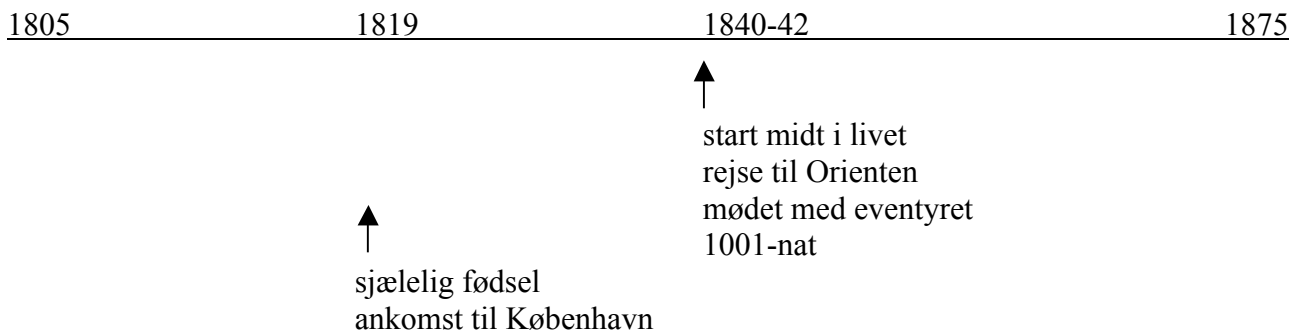
Aktiviteter	Fælles Mål – danskfaglige	Elevernes alsidige personlige udvikling
DEL 1		
Udvælg et betydningsfuldt sted i teksten/en betydningsfuld sætning og forklar hvorfor du netop har valgt dét sted/dén sætning	<i>Fortolke ... tekster ... ud fra ... umiddelbar forståelse</i>	At stole på sin egen vurderingsevne
DEL 2		
Tingseventyr	<i>Gøre rede for genre ... fortælleforhold, fremstillingsform, tema og motiv</i>	At få eksakt viden om en genre
Lad eventyret blive genfortalt ud fra mælkebøttens synsvinkel	<i>Skrive sammenhængende, klart og forståeligt om ... følelser og tanker ... i en form, der passer til situationen Gøre rede for... fortælleforhold At gøre rede for samspillet mellem ... sprog ...indhold</i>	At kunne sætte sig i en anden position
Udskift de 25 adjektiver i 1. afsnit med synonymer	<i>Gøre rede for samspillet mellem sprog, tekst, genre, indhold ... Forholde sig analytisk og vurderende til sprog, sprogbrug ... Have indsigt i ordklasserne ...og deres funktion i sproget</i>	En stram faglig aktivitet
Hvor kommer H.C.Andersen selv til syne i eventyret? Hvorfor?	<i>Fortolke, vurdere og perspektivere tekster ... ud fra en analytisk forståelse</i>	At forbinde fiktionen med virkeligheden
Sammenlign med andre H.C.Andersen-eventyr. Hvilke forskelle og ligheder er der i forhold til ”Der er Forskjel”?	<i>Sprogets poetiske funktion ... perspektivere tekster</i>	
Louis Jensens novellesamling ”Den strandede mand” inddrages. Et afsnit vælges ud til nærlæsning og sammenligning	<i>Have kendskab til det danske sprogs udvikling og mangfoldighed Have viden om litteraturens foranderlighed gennem tiderne og om at litteraturen afspejler den tid, den er blevet til i</i>	At få teksten nærmere på eleverne selv og deres egen virkelighed
Miniteater	<i>Bruge kropssprog og stemme som udtryksmiddel afpasset</i>	Et tæt samarbejde

	<i>efter genre og kommunikationsform</i>	
DEL 3		
Afsluttende klassesamtale	<i>Bruge talesproget forståeligt, klart og varieret i samtale Udtrykke fantasi, følelser, tanker, erfaringer og viden i en sammenhængende ... form</i>	Det værdifulde ved i det mundtlige fællesskab at afrunde et tekstarbejde sammen

AFSLUTTENDE OG AFRUNDENDE KLASSESAMTALE

- Hvor kommer ”Overleveren” til syne?
- Hvor er det personlige livssyn?
- Hvor er samtiden til stede i fiktionen?
- Hvor ses kristendommens betydning i H.C.Andersens tekster?
- Hvor ses humoren i H.C.Andersens tekster?
- Hvori består det særlige ved H.C.Andersens fortællestil?

Tidslinjen*

PLANLÆGNINGS- OG EVALUERINGSOVERSIGT

Aktiviteter	Fælles Mål – danskfaglige	Elevernes alsidige personlige udvikling
Afsluttende og afrundende klassesamtale	<i>Bruge talesproget forståeligt, klart og varieret i samtale Udtrykke fantasi, følelser, tanker, erfaringer og viden i en sammenhængende ... form Have indsigt i forskellige genrer</i>	Det værdifulde ved i det mundtlige fællesskab at afrunde et tekstarbejde sammen Til sidst af få klassens samlede sum af viden lagt frem Eventuelt også med den enkeltes logbogsskrivning

* Fremført på konference d. 10.5.2003, Center for Børnelitteratur. For uddybning: kan læses Jens Andersens H.C.Andersen-biografi

SEKUNDÆR LITTERATUR

Andersen, Jens: Andersen (2003)

”H.C.Andersen, Eventyr og Historier” (Sesam,1993)

Møllehave, Johannes: H.C.Andersens salt – om humoren i H.C.Andersens eventyr (2003)

Prøver, Evaluering Undervisning. Dansk 2002.

Best practise II ”H.C:Andersen – en romantisk eventyrfortæller”, s. 106

FÆLLES MÅL – DANSK

Her er anvendt fælles mål efter 9. klasses trin.

ELEVERNES ALSIDIGE PERSONLIGE UDVIKLING

Her er anvendt kortfattede og såkaldt smalle konkretiseringer ud fra: ”Mange måder at lære på”, ”Lyst til at lære” og ”At lære sammen med andre”.